

Proslulý choreograf Mikuláščík: Ostravsko mi připomíná Porúří

OOSTRAVA Choreograf, tanečník a režisér Pavel Mikuláščík spolupracuje s Národním divadlem moravskoslezským v Ostravě na inscenaci opery Orfeus v podsvětí. Její premiéra bude ve čtvrtek. Působí současně v Německu, ve Španělsku a v Turecku. Jeho práce je přitom žádaná po celém světě.

Emigroval jste z Československa na západ v roce 1968, jak to probíhalo?

Utek jsem, když přišli sovětsí vojáci. Musel jsem, protože nám bylo řečeno, že druhý den budou zavřeny hranice.

Jak se vám líbí v Ostravě? Napadá Vás nějaké srovnání se zahraničím?

Jako režisér jsem začínal v Porúří, které je Ostravě velice podobné. Také se sousední Karvinou. Zdejší oblast mně Porúří velice připomíná. Tam už to ale nesmrdí. Skutečně se jim podařilo dokázat, že to není nutné, všude jsou filtry, nebo se to úplně změnilo.

Porúří je samozřejmě známo jako ukázkový příklad proměny průmyslové lokality v kulturní. Je to tak?

V současnosti je to velice kulturní oblast. Z místních hutí byly vytvořeny arény, konají se tam obrovské multikulturní festivaly. Dokonce v té oblasti zavírají autodálnici. 40 kilometrů je jenom kultura.

Doufám, že by se také tady na Ostravsku něco podobného mohlo vytvořit. Z Porúří by si všichni ti

tady v Ostravě, kdo mají co k čemu říci, měli vzít příklad.

Myslím, že se něco plánuje s Dolní oblastí Vítkovic. Tomu panoramatu, které sice už není tak patrné díky rozestavěné Karolině, se říká ostravské Hradčany

Hezký, romantika musí být.

Jakou máte zkušenost z porevolučního Československa? Co říkáte na zdejší poměry?

Obdivuji kulturu a tu vůli, kreativitu, a tu fantazii. Možná, že je to útek z toho maloměstství. Z takových těch malých poměrů. Když si tady pustím zprávy, tak zaprvé neznám ta jména, ale připadá mně to všechno takové malicherné. Mimo to člověk slyší pořád to samé.

Všichni si pořád stěžují, stále se hovoří o lékářích. Tady si přitom nikdo neuvědomuje, že je třeba se ptát po důvodu, proč se to mohlo stát. Ale to, co se týká umění a fantazie, tak to absolutně vyzdvihují.

Jaká je situace v Německu, kde pobýváte?

Myslím, že se vyjasňuje k lepšímu, každopádně nezaměstnanost klesá.

» Pokračování na str. B5

Mikuláščík: Ostravsko je jako Porúří

» Pokračování ze str. B1

Myslíte, že se máme lépe než v Německu?

Co se týká poměrů mezi Němcem a Čechami, tak lidé, kteří žijí v České republice a jsou bez peněz, tak se jim žije určitě lépe zde než v Německu. Chudí lidé jsou tam na tom hodně špatně, často si nemohou dovolit zaplatit ceny, které tam existují. Často jsou desetkrát vyšší než tady. Každopádně, co se týče nájemného, ceny benzínu a podobně.

A jaká je v Německu politická situace?

Velice nudná. Od té doby co nám vládnou paní Merkelová, je to jenom velká nuda. Takové loutkové divadlo, a ještě k tomu špatně. Ale to je asi i to loutkové divadlo v Ostravě lepší než to loutkové divadlo v českém parlamentu.

Na čem v současné době pracujete?

Teď připravuji v Ankafe Traviatu, pak dělám ve Wiesbadenu Gilgameše. V Bělorusku připravuji choreografický večer, pravděpodobně na Janáčkovu hudbu. Poté zase zamířím do Brazílie. Je toho hodně, sám si na další věci nevzpomenu, musel bych zavolat manželku (smích).

To musí být ale strašně náročné a vyčerpávající.

Ne, ne, to je můj koníček.

Ale přeci to cestování...

Co se týká toho lítání, mně to vůbec nic nedělá. Vždycky v letadle dělám jógu. Orientální jógu – a je mi to jedno, jestli cesta trvá tři, nebo šestadvacet hodin. Teď jsem dělal v Bolívii. To je opravdu daleko. Musí se přisedat v Paraguayi a Brazílii, ale mě to nijak nezatěžuje.

To je obdivuhodné...

To spíš ten ostravský vzduch. Proto se také tomu Ostravsku divím, že tady politici nejsou schopni proti tomu nic dělat. Že tady v jednom z dříve nejbohatších měst proti tomu nejsou

schopni zasáhnout, uvolnit lidem jejich plíce. To nechápu.

Možná to zdejšími lidmi ani tolik nevidí, hlavně, že mají práci. Asi si na ten smog za tu dobu možná už i zvykli.

Je to cejtít. (smích)

Pracoval jste nedávno v Bolívii nebo Brazílii, tedy v místech, kde donedávna byla silná politická hnutí. Jak se to prolíná s uměním?

Všechna politická hnutí vycházejí z roku 1968, z studentských revolucí v Paříži a dokonce i z pražského jara. Nebo z protestů proti vietnamské válce v Americe, kde vzniklo květinové hnutí Flower Powers, muzikály jako Vlasy. To vše mělo v Německu, ve Francii nebo jinde na západě velký vliv až do začátku 80. let. Psalo se tak, jak se psalo, tancovalo se, jak se tancovalo,

FAKTA

Režisér a choreograf

Pavel Mikuláščík se narodil v roce 1942 v Praze, kde také vystudoval taneční konzervatoř. Jako baletní sólista působil v Berlíně, Štýrském Hradci, Amsterdamu, Basileji, Freiburgu, Darmstadtu a také v Brémách. Je autorem více než devadesáti inscenací. V roce 2003 mu byla udělena 1. cena NRW.

všechna divadla se rozloučila s klasickým stylem. Snažili jsme se také trochu míchat do politiky. Teď ale náš svět už zase spí.

Myslíte, že se někdy probudí?

To nevím. Záleží to přeci jen na těch mladších, teď se něco podobného děje na Blízkém východě, v Egyptě, v Tunisu, v Alžírsku. Doufám, že to skončí pozitivně.

Když jste působil v Praze, tak s kým jste se stýkal?

Já tady moc dlouho nebyl. Ještě jsem vstoupil do armády, pak chvíli v Ústí nad Labem a pak už jsem šel do Berlína, do taneční komické opery. Poté jsem zamířil do Rakouska.

Kdo vás nejvíce ovlivnil?

V tom tanečním světě to byl Johannes Kresnick, kterého tady asi nikdo nezná. Míchali jsme se tehdy do politiky, třeba jsme dělali taneční večery o terorismu – a házeli po nás vejce. Bylo to velice těžké, zvláště na začátku, aby ten tanec měl nějaký smysl. Ale už před druhou světovou válkou tady byl důkaz toho, co vše se s takovým tancem dá udělat.

Můžete uvést třeba nějaké tituly choreografií, se kterými jste tehdy vystupovali?

Na repertoáru našeho souboru byly takové taneční večery jako Labutí jezero nebo Šípková Růženka absolutně zakázány. Dělali jsme většinou poli-

tiku nebo literaturu. Také jsme dělali taneční večery podle Federica Felliniho. Tak jsme začínali ve Freiburgu a v Bonnu.

Když to porovnáte z řady vašich zahraničních působení, tak jak je na tom ostravské divadlo?

Na západě taková města velikosti Ostravy, která má tak na 300 tisíc obyvatel, tak tam už žádný baletní soubor neexistuje. Žádná opera, jenom malá činohra. V Německu, ve Francii se zavírá, tady se naopak otevírá. V Praze je například na sto padesát divadel. Na západě je to ostuda. Tím více jsem překvapen, jaká úroveň divadel tady v Ostravě existuje. A je jedno, jestli se to týká opery, baletu, nebo činohry. Všechno, ale opravdu vše je to v té nejlepší kvalitě.

Jaká představení jste za dobu svého pobytu v Ostravě viděl?

Líbily se mi inscenace baletního souboru U2, Louskáček, Traviatu, Janáčka, v činohře Amadea. Všude jsem byl překvapen, jaká je to vynikající kvalita.

Martin Jiroušek

Choreograf

Pavel Mikuláščík je autorem více než devadesáti inscenací. V Ostravě se podílí na opeře Orfeus.

Foto: A. Horsinka, MF DNES